

UN Global Compact Communication on Progress 2021

GRAKOM støtter op om FN Global Compacts ti principper

GRAKOM er erhvervsorganisation for kommunikationsindustrien og har over 500 medlemsvirksomheder. GRAKOM varetager virksomhedernes interesser, og GRAKOM Arbejdsgiver forhandler overenskomster på vegne af medlemmerne.

GRAKOM arbejder for en mere miljø- og klimarigtig kommunikationsindustri og har gennem mange år hjulpet branchen på vej gennem konkrete tiltag. Imidlertid har den øgede miljø- og klimabevågenhed også medført mængder af misinformation om bæredygtighed og grønne alternativer - "green washing". Det har medført, at det er svært eller ligefrem umuligt for både forbrugere og virksomheder at skelne mellem tiltag med store miljø- og klimagevinster og tiltag, der bare ser godt ud på papiret.

Med globale forsyningskæder med varer fra lande, der ikke har de danske ordnede forhold, kan virksomheder uforvarende komme til at modarbejde FN Global Compacts ti principper. Ikke af onde hensigter, men fordi verden er kompleks og uigennemsigtig. Uden hjælp kan mange små og mellemstore virksomheder have svært ved at leve op til FN's ti principper om ansvarlighed.

I mange år har vi vejledt og hjulpet vores medlemmer med at styrke deres miljø- og klimaprofil. Som en ansvarlig arbejdsgiverorganisation, der forhandler overenskomster, er vi en del af et system, der støtter op om den danske model og dermed arbejdstagerrettigheder. Men vores samarbejde med fagforbund rækker længere end dette. Sammen med HK Privat har GRAKOM udviklet Grafisk CSR-kodeks, der er arbejdstagernes og arbejdsgivernes fælles aftale, der skal sikre, at grafiske virksomheder handler ansvarligt.

Compliance vinder i disse år frem indenfor kommunikationsindustrien og her hjælper vi vores medlemsvirk-

somheder med at sikre, at der ikke indkøbes råvarer og færdige produkter fra leverandører, der overtræder menneskerettigheder mm. I dag rådgiver vi vores medlemmer om alle Global Compacts ti principper.

Derfor har GRAKOM en særlig position til at styrke udbredelsen af alle FN Global Compacts ti principper på tværs af alle de brancher, GRAKOM repræsenterer. Ved at guide en hel branche kan GRAKOM rykke langt mere end enkelte virksomheder.

I GRAKOM kan vi gøre en forskel. Derfor støtter GRAKOM op om og arbejder for FN Global Compacts ti principper. I 2020 tilsluttede GRAKOM sig FN's Global Compact og har forpligtet sig til at arbejde for Global Compacts ti principper om menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og antikorruption. Det gjorde vi for at forpligte os selv til at fortsætte arbejdet sammen med vores mange medlemsvirksomheder.

Som en ansvarlig erhvervs- og arbejdsgiverorganisation anser vi arbejdet med efterlevelsen af de ti principper for meget vigtigt. Næste år vil vi udvikle vores rapportering, så vi kan skifte status fra COP Active til COP Advanced og samtidig integrere COP'en i GRAKOMs årsrapport.

Succeskriteriet er at sikre, at efterlevelsen ikke bare er en skrivebordsøvelse, men gør en reel forskel.

Med venlig hilsen

Thomas Torp
Administrerende direktør

GRAKOMs arbejde med FN Global Compacts ti principper

I GRAKOM arbejder vi efter fire strategiske målsætninger for foreningen, der danner rammen for vores virke. Alle fire har selvstændig indflydelse på udbredelsen af FN Global Compacts ti principper til vores medlemsvirksomheder indenfor kommunikationsindustrien, herunder grafiske virksomheder, medievirksomheder og andre typer af virksomheder, der beskæftiger sig med kommunikation:

Hele branchens forening

GRAKOM er en samlende, demokratisk, åben og identitetsskabende forening for branchen. Et stærkt GRAKOM, som samler hele branchen, styrker udbredelsen af FN Global Compacts ti principper og sikrer reelle fremskridt.

Værdiskabende service og rådgivning

GRAKOM skal skabe konkret, synlig og økonomisk værdi for medlemmerne gennem service og rådgivning. I GRAKOM bistår vi vores medlemmer med klima- og miljørådgivning og har gennem mange år sikret, at den grafiske branche i Danmark er blevet grønnere. Det er vores ambition, at vi sammen med vores medlemmer skaber verdens grønneste grafiske branche.

GRAKOM rådgiver om arbejdsforhold, arbejdsmiljø og varetager forhandling af overenskomster på vegne af vores arbejdsgivermedlemmer. Vi støtter dermed op og bevarer de gode danske arbejdstagerrettigheder.

Ny viden til branchen

GRAKOM skal have betydning for medlemmernes evne til at udvikle sig i et foranderligt marked ved at formidle viden, skabe relationer og styrke branchens kompetencer. I GRAKOM kommunikerer vi løbende ny viden om blandt andet miljø- og klimapåvirkningen i produktionen ud til vores medlemsorganisationer samt mulighederne for at mindske disse gennem GRAKOMs medlemsmagasin, nyhedsbreve, webinarer samt netværk og konferencer.

Samfundsmæssig betydning

GRAKOM er branchens mest betydningsfulde organisation og bruger sin indflydelse på at påvirke de politiske rammebetingelser, så rammerne understøtter en endnu mere miljø- og klimarigtig branche. Derfor bidrager GRAKOM også til samfundsoplysning om valg af de mest miljø- og klimarigtige grafiske løsninger.

Gennem 2020 har GRAKOM lanceret og arbejdet videre med en lang række initiativer, der støtter op om FN Global Compacts ti principper.

Det Grafiske CSR-kodeks

Principper understøttet: Alle FN Global Compactst i principper

GRAKOM har i samarbejde med HK Privat udviklet og implementeret Grafisk CSR-kodeks, som både er en standard og praksis for at handle ansvarligt. Grafisk CSR-kodeks er enestående af sin art i det danske virksomhedsbillede, fordi det dels udtrykker en enighed mellem virksomhedernes erhvervs- og arbejdsgiverorganisation GRAKOM og medarbejdernes fagforbund HK Privat og dels, fordi det er branchens konkrete svar på den globale CSR-standard FN Global Compact. CSR-kodekset afspejler de krav, den grafiske branches kunder kan stille til leverandører af grafiske produkter.

GRAKOM og HK Privat ajourfører kodekset, så der løbende sikres en tilpasning til udviklingen i FN's Global Compacts principper.

Kodekset tager udgangspunkt i samtlige af FN Global Compacts ti principper om menneskerettigheder, arbejdsforhold, miljø og anti-korruption.

Menneskerettigheder

1. Virksomheden bør støtte og respektere beskyttelsen af internationalt erklærede menneskerettigheder; og
2. sikre, at den ikke medvirker til krænkelse af menneskerettighederne.

Virksomheder tiltrådt Grafisk CSR-kodeks forpligter sig til:

- At efterleve menneskerettigheder i produktionslandet
- At afholde sig fra chikane og afstraffelse
- At beskytte arbejdstageres privatliv
- At arbejdstagere kan klage uden risiko for repressalier

Arbejdstagerrettigheder

3. Virksomheden bør opretholde friheden til organisering og anerkende arbejdstageres ret til kollektiv forhandling; og
4. Støtte udryddelse af alle former for tvangsarbejde; og
5. Støtte afskaffelse af børnearbejde; og
6. Eliminere diskrimination i relation til arbejds- og ansættelsesforhold.

Virksomheder tiltrådt Grafisk CSR-kodeks forpligter sig til:

- At anerkende arbejdstagernes ret til at organisere sig og kollektiv forhandling
- At arbejdstagere har et sikkert og sundt arbejdsmiljø
- At afholde sig fra tvangsarbejde, børnearbejde og diskrimination

Miljø

7. Virksomheden bør støtte en forsigtighedstilgang til miljømæssige udfordringer; og
8. tage initiativ til at fremme en større miljømæssig ansvarlighed; og
9. opfordre til udvikling og udbredelse af miljøvenlige teknologier.

Virksomheder tiltrådt Grafisk CSR-kodeks forpligter sig til:

At udvikle og vedligeholde sine produktionsprocesser og systemer til håndtering og forebyggelse af de særlige miljøforhold for grafisk produktion regelmæssigt

- At reducere, genbruge og genanvende affald i så stor udstrækning som muligt
- At foretage en løbende risikovurdering af de anvendte materialer, produkter og processer
- At tage de nødvendige foranstaltninger til at kemikalier og stoffer erstattes med mindre skadelige, hvor det er muligt.

Antikorruption

10. Virksomheder bør modarbejde alle former for korruption, herunder afpresning og bestikkelse.

Virksomheder tiltrådt Grafisk CSR-kodeks forpligter sig til:

- At bestikkelse ikke er acceptabelt under nogen form
- At gaver ikke må gives eller modtages i hemmelighed
- At gaver ikke må være så store, at modtageren ikke er i stand til at give en tilsvarende gave
- At gaver aldrig må gives i forbindelse med tilbud, tilbudsgivning og kontraktforhandlinger

Virksomheder tilsluttet det grafiske CSR-kodeks er underlagt en lang række krav, så efterlevelsen af kodekset sikres:

- **Intern audit:** Minimum én gang om årligt skal der gennemføres en intern audit hos virksomheden tiltrådt Grafisk CSR-kodeks. Resultatet af denne skal udleveres på forlangende.
- **Kontrol og dokumentation:** Virksomheder tiltrådt Grafisk CSR-kodeks skal være villige til at acceptere uanmeldte kontrolbesøg udført af både kunder og tredjepart. Al ønsket dokumentation skal forelægges på forlangende.
- **Underleverandører:** Ved brug af underleverandører forventes det, at de skriftligt forpligter sig til at overholde Grafisk CSR-kodeks.

Hvis en virksomhed tiltrådt Grafisk CSR-kodeks overtræder en eller flere bestemmelser i kodekset, skal der straks udarbejdes en handlingsplan med en tidsplan for, hvordan overtrædelserne standses. Hvis overtrædelserne ikke er standset efter gentagne advarsler, kan samarbejdet med virksomheden opsiges uden yderligere varsel.

GRAKOM rådgav igennem 2020 flere medlemmer med analyse af relevante verdensmål og fastsættelse af målbare mål og målstyring.

I løbet af 2021 vil en ny og revideret udgave af Grafisk CSR-kodeks se dagens lys. I den nye udgave vil relevante FN verdensmål vil være indarbejdet. GRAKOMs medlemsvirksomheder erfarer, at deres kunder i stigende omfang efterspørger dokumentation for arbejdet med FN's verdensmål og til den dokumentation, der ligger bag.

Tryk med ansvar

Principper understøttet: Princip 3-6: Arbejdstagerrettigheder og princip: 7-9: Miljø

I august 2020 lancerede GRAKOM kampagnen 'Tryk med ansvar'. En kampagne, der viser, hvordan den grafiske branche tager ansvar for skoven, miljøet, klimaet og samfundet. En rejse den danske grafiske branche har været på gennem de sidste 20 år.

'Tryk med ansvar' er ikke blot en miljø- og klimakampagne. Det er også en ansvarlighedskampagne som også understøtter den danske model med ordnede arbejdsforhold og overenskomster. I GRAKOM ved vi, hvad det vil sige at opføre sig ordentligt. Med 'Tryk med ansvar' har GRAKOM som erhvervsorganisation taget ansvar og sat en tydelig retning.

Kampagnen står på to ben:

For det første klæder den GRAKOMs medlemmer på til at bære budskaber, indsigt og viden ud til deres kunder, så kunderne kan vælge de mest miljø- og klimarigtige tryksager. GRAKOM har udviklet en toolbox med rådgivningsredskaber. Medlemsvirksomhederne kan bestille og downloade den gratis.

I løbet af 'Tryk med ansvars' første halve år er mange af GRAKOMs medlemsvirksomheder kommet godt i gang med at bruge kampagnens redskaber. Der blev skabt synlighed og omtale med ugentlige nyhedsmails med blogindlæg, film og fakta. Det har siden august inspireret alle medlemmer til at bruge redskaberne i dialogen med kunderne.

Med en særudgivelse, der kom ud med GRAKOM magasinet i september, blev oplysningskampagnen sendt ud til både meningsdannere og Danmarks 5.000 største virksomheder med viden om miljø- og klimarigtige tryksager. Kampagnens budskaber har yderligere været understøttet af helsidesannoncer og PR i fag- og medlemsmedier. Digitalt er kampagnen foldet ud eksternt med film, animationer, fakta, fortællinger og konkurrencer. Det er sket organisk ved at GRAKOMs medlemmer har delt materialet og gennem betalingsannoncer på Facebook, LinkedIn, YouTube, bannerannoncer samt i eksterne nyhedsmail.

Kampagnen har gjort GRAKOM mere synlig i den politiske dialog og givet invitationer til at være med til at formulere miljø- og klimapolitiske dagsordener. Et vigtigt skridt og et tegn på, at vi i GRAKOM bliver betragtet som en erhvervs- og interesseorganisation med en grøn profil.

For det andet er 'Tryk med ansvar' en oplysningskampagne, som skal klæde købere af grafiske produkter på til at efterspørge de mest miljø- og klimarigtige tryksager. Certificeringer er formidlet enkelt og forståeligt, så tryksag-sindkøberne får de informationer, de skal bruge på deres ansvarlighedsrejse. Det er nemlig ikke nok, at den grafiske branche kan levere grønne ansvarlige kommunikationsløsninger, de skal også efterspørges af samfundet.

**TRYK
MED
ANSVAR**

9.571.705

gange er kampagnen vist digitalt på Facebook, LinkedIn, Google, YouTube.

407

tusinde

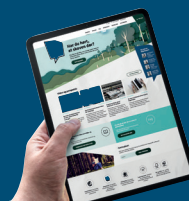
visninger af
sponsorerede opslag
på Facebook.

264

tusinde

visninger af
sponsorerede opslag
på LinkedIn.

13.200

gange er der interageret
på annoncerne på
Facebook.

1.579.548

gange er videoer blevet vist på YouTube.

7.324.747

Google Display bannere er blevet vist.

I løbet af 2021 er der planlagt et roadshow med bl.a. GRAKOMs miljøafdeling, hvor kampagnens budskaber om miljø- og klimavenlige tryksager og ordnede arbejdsforhold skal udbredes yderligere.

Klimaløfte for tilbudsaviser

Principper understøttet: Princip 7-9: Miljø

GRAKOM har aflagt et miljø- og klimaløfte for tilbudsaviser på vegne af GRAKOMs medlemmer, hvor det garanteres, at minimum 90 pct. af alle danskproducerede husstandsomdelte tilbudsaviser og reklamer fra 1. juli 2020 overholder verdens strengeste miljø og klimakrav:

Svanemærket trykkeri

Tryksagerne svanemærkes. Svanen er den højeste miljøstandard og det officielle nordiske miljømærke, der stiller krav til trykkeriets miljøpræstation med udgangspunkt i tryksagernes livscyklus.

Der er krav til råvarerne herunder papiret, produktionen og genanvendelsesmulighederne efter endt brug. Der stilles også krav til produktets kvalitet og emballage. Kravene strammes jævnligt i takt med ny viden og materialer.

Før et trykkeri kan blive godkendt til Svanemærket, skal virksomheden igennem en omfattende certificeringsproces, der sikrer dokumentation og kontrol af, at alle krav opfyldes.

FSC®-certificeret papir

Tryksagerne mærkes med FSC®. FSC er et sporbarhedsmærke, der har til formål at fremme en miljømæssig, social og økonomisk forsvarlig drift af skovbrugene.

I en FSC-skov bliver der ikke fældet mere træ, end skoven kan nå at reproducere samt, træfældningen opretholder skovens biologiske mangfoldighed, produktivitet og økologiske processer.

FSC-mærket sikrer, at materialeforbruget til en tryksag bidrager til bæredygtigt skovbrug. FSC-certificering kræver, at papiret kan spores tilbage i forsyningskæden og med garanti lever op til kravene. Alternativt kan PEFC™-mærket anvendes.

Klimaberegning med ClimateCalc

Alle tryksagerne kan klimaberegnes med ClimateCalc. ClimateCalc kan beregne klimabelastningen af den enkelte tryksag set i et livscyklusperspektiv.

Trykkerierne kan dermed rådgive kunder om valg af materialer, som kan reducere en tryksags CO2-udledning, ligesom den enkelte tryksag kan klimaneutraliseres.

>90%

af danskproducerede tilbudsaviser produceres i dag efter retningslinjerne i GRAKOMs klimaløfte.

Udbredelse af miljømærker

Principper understøttet: Princip 7-9: Miljø

GRAKOM bistår medlemsvirksomhederne i den grønne omstilling. Vores miljø- og konsulentafdeling hjælper medlemsvirksomhederne med at implementere miljømærkerne Svanen og EU-blomsten.

Svanen er det nordiske miljømærke og stiller krav til miljøpræstationen af både trykkeri og tryksag med udgangspunkt i det grafiske produkts livscyklus. Et svanemærket trykkeri er blandt de trykkerier på markedet, der har den bedste miljømæssige præstation. Kravene strammes jævnligt op og er baseret på en vurdering af råvarer, kemiske tilsætninger og produktionsprocesser. Der er også krav

til produktets kvalitet, emballage og den senere affaldshåndtering.

EU-Blomsten er det europæiske miljømærke og anvendes i hele Europa. EU-blomsten begrænser brugen af miljø- og sundhedsskadelige kemikalier og stiller krav om brug af miljørigtige trykfarver, lakker og lim af hensyn til senere papirgenanvendelse.

Udbredelse af sporbarhedsmærker

Principper understøttet: Princip 7-9: Miljø, Princip 1-2: Menneskerettigheder og Princip 3-6: Arbejdstagerrettigheder

Papir er blandt de vigtigste råvarer for den grafiske branche. Papirproduktion, også skandinavisk produktion, baserer sig i stigende omfang på papirfibre fra flere kontinenter, hvor der fortsat er risiko for ulovlig skovhugst. I GRAKOM hjælper vi vores medlemsvirksomheder med at implementere sporbarhedsmærkerne FSC og PEFC, der sikrer ansvarligt skovbrug.

FSC (Forest Stewardship Council®) har til formål at fremme en miljømæssig, social og økonomisk forsvarlig drift af skovbrugene. God skovdrift sikrer, at træfældningen opretholder skovens biologiske mangfoldighed, produktivitet og økologiske processer. For at opnå FSC-certificering kræver det, at papiret kan spores tilbage gennem hele forsyningskæden, så det kan garanteres, at det lever op til kravene.

GRAKOM har en gruppecertificering for grafiske virksomheder med 15 ansatte eller derunder, så også små grafiske virksomheder kan bidrage til udbredelsen af forsvar-

ligt skovbrug. De deltagende medlemmer opnår mange fordele. Nogle af disse er store besparelser i forhold til individuel certificering, brug af færre interne ressourcer, da GRAKOM varetager størstedelen og et sporbarhedssystem, der altid er opdateret. **FSC®C109833**

GRAKOM vil udbrede FSC-gruppecertificering yderligere blandt medlemsvirksomhederne.

PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification) er verdens største certificeringssystem for skove, som forsøger at ændre den måde, hvorpå skove drives lokalt og på verdensplan, så alle kan nyde de miljømæssige, sociale og økonomiske fordele ved skovene. Det sikrer, at papir med mærket bidrager til velforvaltet skovbrug. For at opnå PEFC-certificering kræver det, at papiret kan spores tilbage gennem hele forsyningskæden, så det kan garanteres, at det lever op til kravene.

PEFC/09-32-004

GRAKOMs FSC-gruppe

består nu af

28

medlemsvirksomheder.

10

kom til i 2020.

I 2020 har GRAKOM etableret en gruppecertificering indenfor PEFC-systemet. Grafiske virksomheder med mindre end 51 medarbejdere kan deltage i ordningen.

GRAKOM har i 2021 planer om at udbrede PEFC-gruppecertificering til trykkerierne og emballageområdet, hvor det synes at have relativ stor interesse.

Foto: Lasse Hyldager

Udbredelse af klimaberegninger på tryksager

Principper understøttet: Princip 7-9: Miljø

GRAKOM bistår medlemmerne til at sænke virksomhedernes energiforbrug og dermed CO₂-udledning gennem klimaberegningsværktøjet ClimateCalc.

ClimateCalc er et beregningsværktøj, der kan udregne klimabelastningen for en virksomhed og den enkelte tryksag. Ved hjælp af ClimateCalc kan grafiske virksomheder udarbejde et klimaregnskab for hele virksomheden samt beregne klimabelastningen for de enkelte tryksager, de producerer. ClimateCalc bygger på den internationale Green House Gas Protocol.

For at sikre, at ClimateCalc er baseret på tidssvarende beregningsmodeller, inddrages relevante fageksperter fra universiteter og andre specialister, for at sikre, at ClimateCalc lever op til de nødvendige kriterier for ISO-certificeringer.

Da ClimateCalc kan udregne klimabelastning fra den enkelte tryksag betyder det også, at den grafiske virksomhed kan rådgive kunden om valg af papir, der kan reducere tryksagens CO₂-udledning. Virksomheden kan også tilbyde at klimakompensere den enkelte kundes tryksager.

ClimateCalc kan anvendes som virksomhedens centrale klimaledelsesredskab, idet virksomhedens klimaregnskab viser de væsentligste indsatsområder, samt virksomhedens klimadata for de foregående år. Dermed kan virksomheden på en nem og overskuelig måde se - og samtidig dokumentere - hvorvidt virksomhedens enkelte klimamål nås. Samtidig indeholder ClimateCalc muligheden for at 'benchmark' virksomhedens egne energi- og klimanøgletal i forhold til andre grafiske virksomheder, så virksomheder kan se om der er et urealiseret potentiale for klimaforbedringer.

ClimateCalc er grundlagt på GRAKOMs initiativ, i samarbejde med andre europæiske grafiske organisationer, og i dag er foreningen blevet til en selvstændig international forening, selvom danske trykkerier stadig toppe listen over antal, der anvender ClimateCalc. Sekretariatsfunktionen er placeret hos GRAKOM i Danmark.

GRAKOM har lanceret en simpel udgave af ClimateCalc kaldet ClimateCalc Basic, så også mindre virksomheder, som ikke har de fornødne ressourcer, får mulighed for at lave kvalificerede klimaberegninger på tryksager. Ved brug af ClimateCalc Basic skal en grafisk virksomhed indtaste markant færre data, hvilket gør arbejdet nemmere, og certificeringen bliver både hurtigere og billigere. ClimateCalc Basic benytter i forhold til den eksisterende løsning langt flere "worst case"-data i beregningerne af CO₂-udledning fra virksomheden og dennes produkter. Det betyder i praksis, at en klimaberegning via ClimateCalc Basic kan medføre en højere udledning af CO₂. Brugen af ClimateCalc Basic bliver dermed ikke en genvej til gode klimaregnskaber.

Den lettiske organisation for den grafiske branche er indmeldt i ClimateCalc i 2021.

GRAKOM vil i 2021 arbejde for at både ClimateCalc og ClimateCalc Basic udbredes til flere danske trykkerier. Samtidig vil GRAKOM bruge sin internationale indflydelse på, at flere lande optages i foreningen ClimateCalc, så klimaberegninger fortsat udbredes, og transparensen for forbrugerne om de grafiske produkter øges.

Statens indkøb

Principper understøttet: Princip 7-9: Miljø

Den offentlige sektor er en stor indkøber af tryksager. Gennemgående krav til miljømærker, som Svanen eller EU Blomsten, når det offentlige indkøber tryksager, vil fremme investeringer i grønne teknologier hos de grafiske producenter, sikre der tages miljøhensyn i produktionen, og en større andel af det indsamlede papir kan genanvendes. Dermed styrkes den cirkulære økonomi. Det sender samtidig et klart signal til både borgere og erhvervsliv om, at miljø- og klimaproblemtikken tages alvorligt.

I takt med et stigende brug af de officielle miljømærker på tryksager vil virksomheder, der markedsfører sig som miljø- og klimavenlige, blive holdt op på dette af forbru-

gerne. Det vil øge erhvervslivets efterspørgsel efter miljø- og klimarigtige grafiske produkter, da de ellers kan lide et imagetab og miste kunder. Miljø- og klimakrav fra den offentlige sektor kommer dermed til at fungere som en katalysator for udbredelsen af miljømærker i erhvervslivet.

Økonomistyrelsen står på tærsklen til at udbyde en ny rammeaftale for staten og dens institutioner vedrørende indkøb af trykkeri-, kopi- og printydelser i 2021. I den forbindelse har GRAKOM bistået Økonomistyrelsen med at stille relevante miljøkrav og krav til sporbarhedsmærker til tryksager, der understøtter en grønnere indkøb politik i staten.

GRAKOM vil også fremadrettet bistå den offentlige sektor med at stille viden om miljø og klima til rådighed, så offentligt indkøb af tryksager lever op til de strengeste miljø- og klimakrav.

En grøn bogproduktion

Principper understøttet: Alle FN Global Compacts ti principper

Bøger produceres mange steder i verden. Imidlertid er der en markant forskel på, hvor store hensyn der tages til miljø og klima afhængigt af, hvor i verden bøgerne produceres.

Miljø- og klimakrav til produktion af bøger er afhængige af, om produktionen foregår i Danmark, inden for EU's grænser eller i resten af verden. Særligt uden for EU kan der være meget få miljø- og klimakrav – grænsende til ingen. Det gælder også arbejdstagerrettigheder og krav til sporbarhed af det træ, som er brugt til papiret i bøgerne. Manglende sporbarhed betyder, at der mangler en garanti for, at træet og dermed papiret ikke kommer fra ulovlig skovhugst med klimapåvirkninger og skader på biodiversiteten til følge.

GRAKOM har bistået Danske Forlag med viden om, hvilke krav man kan stille til trykkerier, så bogproduktion fra

de danske forlag bliver mere bæredygtig. Dette omfatter viden om miljø- og sporbarhedsmærker, men også oplysning om Grafisk CSR-kodeks, der favner alle FN Global Compacts ti principper.

GRAKOM har også indgået en aftale med Danske Forlag om, at deres medlemmer kan købe miljørådgivning fra GRAKOMs miljøspecialister til samme pris som GRAKOMs egne medlemmer.

Rapporten udbreder viden til danske forlag om miljøpåvirkningerne i bogproduktionen og kortlægger eksisterende og fremtidige muligheder for at realisere en grønnere bogbranche. Rapporten kan også benyttes til at støtte de enkelte forlags eget arbejde med grøn omstilling og grøn bogproduktion.

I 2020 udgav Danske Forlag rapporten 'Towards Environmentally Conscious Publishing', som kortlægger branchens værdikæde og kommer med 10 anbefalinger til grøn omstilling af bogbranchen.

GRAKOM vil også fremover bidrage med viden om ansvarlig, miljø- og klimarigtig produktion af bøger til interesseorganisation Danske Forlag og til de danske forlagsvirksomheder.

Overenskomstforhandlinger

Principper understøttet: Princip 4-6: Arbejdstagerrettigheder

Som arbejdsgiverorganisation er GRAKOM en aktiv del af det system, som understøtter arbejdstagerrettigheder og retten til at forhandle kollektivt, da GRAKOM forhandler overenskomster på den grafiske branches vegne.

I 2020 har GRAKOM indgået aftaler om fornyelsen af tre overenskomster sammen med HK Privat, 3F og DMA.

I første omgang kunne de fire overenskomstparter HK Privat, 3F, DMA og GRAKOM ikke komme til enighed og forhandlingerne endte i forligsinstitutionen. Den 25. marts 2020 fremsatte Forligsmanden et samlet mæglingforslag, som blev stemt igennem den 16. april 2020 af såvel lønmodtager- som arbejdsgiversiden.

I tidsrummet mellem gennembrudsforliget og mæglingforslaget var Danmark og det meste af Europa

lukket ned på grund af corona-epidemien. Nedlukningen medførte stigende arbejdsløshed og udbredt usikkerhed. Fra flere virksomheders side udtryktes derfor ønske om at genåbne gennembrudsforliget eller stemme imod en godkendelse af mæglingforslaget.

GRAKOM Arbejdsgivere stemte ligesom resten af DA for mæglingforslaget. GRAKOMs formand Jesper Jungeren fremhævede i den forbindelse, at det var det helt afgørende for det fremtidige samarbejde med både lønmodtagersiden og regeringen, at DA og DA's medlemsorganisationer står som seriøse forhandlingspartnere, som man kan stole på.

Arbejdsgiverorganisationerne GRAKOM og DMA har i løbet af 2020 indgået følgende nye overenskomster med HK Privat og 3F for en treårig periode:

- Den grafiske overenskomst
- Digitalprint- og serigrafoverenskomsten
- Funktionæroverenskomsten

GRAKOM Arbejdsgiver skal genforhandle overenskomster igen i 2023.

Sexisme

Principper understøttet: Princip 1-2: Menneskerettigheder og princip 3-6: Arbejdstagerrettigheder

Sexisme er blusset op i samfundsdebatten og har afsløret, at der er betydeligt større problemer end hidtil anerkendt. Samfundsdebatten har også vist, at for at komme sexismen til livs, er det vigtigt, at virksomheder har en klar politik på dette område. Det er blandt andet vigtigt, at arbejdstagere ved, hvor de skal henvende sig, hvis de udsættes for sexisme eller andre krænkelse.

Ligesom det også er vigtigt, at politikken gør opmærksom på, hvad der ses som krænkende adfærd, og hvilke sanktioner krænkelse medfører.

GRAKOM rådgiver sine medlemsvirksomheder i at implementere en politik og retningslinjer for, hvordan problemer med sexisme på arbejdspladsen håndteres.

GRAKOM har udarbejdet en politik og retningslinjer for, hvordan en medlemsvirksomhed kan håndtere problemer med sexisme på arbejdspladsen, som GRAKOMs medlemmer kan implementere i deres virksomhed.

GRAKOM vil i løbet af 2021 arbejde for, at der etableres en whistleblower-ordning, hvor ansatte kan henvende sig, hvis de føler sig udsat for sexisme.

GRAKOM

Grafisk Kommunikation & Medier